

OBSAH

1	ÚVOD	11
2	ENVIRONMENTÁLNA POLITIKA V STROJÁRSTVE	13
2.1	Model trvalo udržateľného rozvoja	14
3	EKO-ANTROPOSOFISTICKÁ IDEOLÓGIA STROJÁRSKEHO VÝROBNÉHO PROCESU	21
4	STROJÁRSKE OBJEKTY A ICH VPLYV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	25
4.1	Integrujúci vplyv strojárskych výrobkov	26
4.2	Kategorizácia strojárskych výrobkov z environmentálnych hľadísk	27
5	NÁVRHOVÁ FÁZA A JEJ RELEVANTNÝ VPLYV	33
5.1	Tradičné metódy navrhovania a ich nedostatky	34
5.2	Niektoré progresívne metódy navrhovania	36
5.2.1	<i>Metódy čiernej skrinky</i>	37
5.2.2	<i>Metódy priezračnej skrinky</i>	39
5.2.3	<i>Metóda samoorganizujúcej sa sústavy</i>	41
5.3	Návrhová fáza ako trojstupňový proces	43
5.3.1	<i>Divergencia, transformácia a konvergencia procesu</i>	44
5.4	Aspekty navrhovania strojárskych objektov	49
6	HODNOTENIE ENVIRONMENTÁLNEJ ÚROVNE STROJÁRSKÝCH OBJEKTOV	53
6.1	Algoritmus hodnotenia	53
6.2	Všeobecne o metódach hodnotenia	55
6.3	Niektoré významnejšie metódy	59
6.3.1	<i>Metóda komparačnej analýzy</i>	60
6.3.2	<i>Metóda krížovej matice a interakcií</i>	63
6.3.3	<i>Metóda poradia</i>	65

6.3.4	Alokačná metóda	68
6.3.5	Metóda známkovania.....	69
6.3.6	Metóda párového hodnotenia.....	73
6.3.7	Tímové expertné hodnotenie – metóda Delfy	78
6.3.8	Metóda frekvenčnej analýzy.....	80
6.3.9	Metóda diskriminačnej analýzy.....	82
6.3.10	Metóda multikriteriálneho hodnotenia zaťaženia životného prostredia.....	85
6.3.11	Simulačné modely procesov znečisťovania zložiek životného prostredia vplyvom strojárskych výrob.....	89
6.3.12	Metóda fuzzy logiky a verbálnych výrokov.....	106
7	ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY NAVRHOVANIA STROJÁRSKÝCH OBJEKTOV – NIEKTORÉ METÓDY A DOPORUČENIA	113
7.1	Strojárske výrobky.....	114
7.1.1	Hluk a vibrácie – niektoré technické riešenia.....	114
7.1.2	Rôzne druhy žiarení a ich eliminácia.....	126
7.1.3	Minimalizácia energie na prevádzku	131
7.1.4	Zamedzenie úniku prevádzkových a prevážaných hmôt	142
7.1.5	Minimalizácia emisií.....	144
7.1.6	Harmonizácia tvarov a farieb s prostredím užitia	160
7.1.7	Optimalizácia spektra použitých materiálov s ohľadom na ich recyklovateľnosť, likvidovateľnosť a minimálnu hmotnosť výrobku.....	170
7.1.8	Bezproblémová a lacná demontáž po doslúžení výrobkov.....	184
7.1.9	Podiel použitých druhotných surovín.....	195
7.2	Komponenty (súčiastky) výrobkov	199
7.2.1	Optimalizácia voľby konštrukčného materiálu	200
7.2.2	Stanovenie najvhodnejšieho druhu polovýrobku.....	206
7.2.3	Recyklovateľnosť (likvidovateľnosť) použitého materiálu komponentov	220
7.3	Technológie výroby komponentov.....	225
7.3.1	Náročnosť niektorých aplikovaných účelových technologických procesov výroby komponentov s ohľadom	

<i>na spotrebu materiálu, energie a vznik odpadov</i>	234
7.3.2 <i>Optimalizácia účelových technologických procesov výroby</i>	
<i>výroby z environmentálneho hľadiska</i>	272
7.3.3 <i>Hodnotenie environmentálnych aspektov a vplyvov</i>	
<i>vybraných strojárskych technológií</i>	274
7.4 <i>Výrobné útvary</i>	282
7.4.1 <i>Niektoré koncepčné otázky integrovania environmentálnych</i>	
<i>požiadaviek pri navrhovaní výrobných útvarov</i>	282
7.4.2 <i>Systémový model strojárskoho výrobného útvaru</i>	
<i>a metóda PINCH</i>	286
7.4.3 <i>Návrh koncepcie environmentálne orientovaného celku</i>	
<i>na príklade demontážneho závodu</i>	291
8 LEGISLATÍVNE PODMIENKY V SR	
PRI PRESADZOVANÍ ENVIRONMENTÁLNYCH ASPEKTOV	
NAVRHOVANIA STROJÁRSKÝCH OBJEKTOV	305
9 POČÍTAČOVÁ PODPORA ENVIRONMENTÁLNYCH	
ASPEKTOV NAVRHOVANIA	311
10 VÝVOJOVÉ TRENDY V UVEDENEJ OBLASTI	319
10.1 <i>Rastové trendy, ekonomická a ekologická stabilita</i>	319
10.2 <i>Prognóza vývoja vedy a techniky pre najbližších 25 rokov</i>	325
10.3 <i>Projekt EKOPOLIS</i>	328
10.4 <i>Niektoré výsledky súčasného a blízkeho vývoja strojárskych</i>	
<i>objektov z environmentálnych aspektov</i>	329
11 ZÁKLADY METODIKY ENVIRONMENTÁLNYCH	
ASPEKTOV NAVRHOVANIA	339
12 ZÁVER	349
Doslov	350
POUŽITÁ LITERATÚRA	351
Edícia vedeckej a odbornej literatúry Sjf TU v Košiciach	365